

## **Bijlage 1: Ecologische beoordeling (quick scan)**



# Ecologische beoordeling herinrichting Sint Bonifatiuspark te Leeuwarden

<b>Opdrachtgever</b>	Gemeente Leeuwarden
<b>Referentie</b>	Biezenaar, P. 2013. Ecologische beoordeling herinrichting Sint Bonifatiuspark te Leeuwarden. A&W-notitie 2043/5. Altenburg & Wymenga bv, Feanwâlden.
<b>Projectcode</b>	2043lwr/5
<b>Status</b>	Definitief
<b>Datum</b>	9 september 2013
<b>Projectleider</b>	R. Strijkstra
<b>Autorisatie</b>	Goedgekeurd, R. Strijkstra

---

## Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies
6. Literatuur



## Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2  
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden  
tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740  
email: [info@altwym.nl](mailto:info@altwym.nl)  
website: [www.altwym.nl](http://www.altwym.nl)



**Foto's 1 t/m3.** Impressie van het plangebied (foto's A&W).

## 1. Inleiding

De gemeente Leeuwarden heeft een ontwikkelingsplan opgesteld waarbij woningbouw is voorzien in het ontwikkelingsgebied Sint Bonifatiuspark in Leeuwarden. Op dit moment bevindt het project zich in een fase van planvorming en voorbereiding. In dit kader is ecologisch onderzoek gewenst om te bepalen hoe de plannen zich verhouden tot de ecologische wet- en regelgeving. De Gemeente Leeuwarden heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren.

Het doel van het onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel aanvullend onderzoek.

In onderhavige notitie zijn de resultaten van het ecologisch onderzoek gepresenteerd. Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied, onder andere de Ecologische Basiskaart van de gemeente Leeuwarden (Biezenaar & Miedema 2011). Ten tweede is op 4 september 2013 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd, waarbij, gezien het seizoen, vooral is gelet op de mogelijkheden voor aanwezigheid van beschermde en/of kritische soorten.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

## 2. Situatieschets en plannen

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van Leeuwarden, namelijk noordwestelijk van het centrum en tussen de wegen Valkstraat en Bonnehosstraat. Het bestaat uit een braakliggend terrein met een aantal bomen en een waterpartij. De foto's 1 t/m 3 geven een impressie van dit plangebied.

De bomen binnen het plangebied zijn onder andere berken, wilgen, essen en kastanjes. De essen tonen verschijnselen van de essenziekte. In de zuidwestelijke hoek van het plangebied staat een dode boom met holtes in de stam en de takken. De naar verwachting relatief ondiepe waterpartij ligt evenwijdig aan de Bonnehosstraat. Langs de oevers en in het water is veel begroeiing aanwezig, onder andere met Waterweegbree, Pijlkruid, Riet, kroossoorten en algen.

Het herinrichtingsplan bestaat uit het bouwrijp maken van het plangebied en het realiseren van ca. 30 woningen met tuinen, infrastructuur, openbaar groen en een speelruimte langs de Valkstraat. Een aantal van de bomen wordt verwijderd, maar een groot deel van de bomen langs de Valkstraat blijft behouden. In het herinrichtingsplan is geen oppervlaktewater ingetekend, dus de huidige watergang langs de Bonnehosstraat wordt gedempt.

## 3. Gebiedsbescherming en beoordeling

### 3.1 Voortoets: Natuurbeschermingswet

De eerste stap in de beoordeling over een ingreep volgens de Natuurbeschermingswet is de Voortoets. Daarin wordt bepaald of er een kans is dat (significant) negatieve effecten optreden ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden. Afhankelijk van de uitkomst daarvan kan vervolgonderzoek nodig zijn.

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Grote Wielen', dat op ongeveer 6 km afstand ten oosten van het plangebied ligt. Dit Natura 2000-gebied is aangewezen voor een aantal habitattypen en soorten waarvoor in het aanwijzingsbesluit instandhoudingsdoelen zijn opgenomen. Overige Natura 2000-gebieden liggen op aanzienlijk grotere afstanden en zijn daardoor niet relevant voor deze beoordeling.

De beoogde werkzaamheden hebben nauwelijks uitstralende werking, zodat de aangewezen natuurwaarden die alleen binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied 'Grote Wielen' voorkomen, niet zullen worden beïnvloed. Voor de mobiele soorten waarvoor de Grote Wielen zijn aangewezen (waaronder Meervleermuis), hebben de biotopen binnen het plangebied geen betekenis. Om die reden kan worden aangenomen dat ten aanzien van dergelijke soorten geen ecologische relaties bestaan tussen het plangebied en dit Natura 2000-gebied. Om deze redenen kunnen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en hun aangewezen waarden worden uitgesloten.

#### *Voortoets*

Om bovenstaande redenen veroorzaakt de beoogde herinrichting geen kans op (significant) negatieve effecten ten aanzien van de aangewezen natuurwaarden van het Natura 2000-gebied 'Grote Wielen' en overige Natura 2000-gebieden. Daardoor is er geen vergunning volgens de Natuurbeschermingswet nodig en ontbreekt de noodzaak voor aanvullend onderzoek naar ecologische effecten op Natura 2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan.

### **3.2 Overige vormen van gebiedsbescherming**

Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Ook rust op het gebied geen bescherming op grond van overige wet- en regelgeving ten aanzien van natuurwaarden (ganzenfoerageergebied, gebied van openheid en rust voor weidevogels, e.d.). Om deze reden veroorzaakt de uitvoering van de plannen geen conflict met de betreffende wet- en regelgeving.

## **4. Soortbescherming en beoordeling**

Het is niet op voorhand uit te sluiten dat in het plangebied wettelijk beschermde soorten voorkomen. Hieronder is per soortgroep besproken welke wettelijk beschermde soorten mogelijk van het plangebied gebruikmaken.

Naast de resultaten van het veldbezoek aan het plangebied, zijn gegevens ontleend van de Ecologische Basiskaart gemeente Leeuwarden (Biezenaar & Miedema 2011) en een aantal standaardwerken op het gebied van soortverspreiding (De Bruyne 2004, Kalkman 2004, Peeters *et al.* 2004, Timmermans *et al.* 2004, Bos *et al.* 2006, EIS *et al.* 2007, Bouwman *et al.* 2008, Van Delft *et al.* 2012, Melis 2012). Daarnaast zijn enkele websites met verspreidingsgegevens geraadpleegd.

### **4.1 Planten**

Uit de Ecologische Basiskaart van Leeuwarden (Biezenaar & Miedema 2011) blijkt dat in de omgeving van het plangebied enkele wettelijk beschermde plantensoorten voorkomen, zoals Gewone dotterbloem en Zwanenbloem. Het veldbezoek wees uit dat binnen het plangebied dergelijke soorten niet aanwezig zijn. De uitvoering van de plannen veroorzaakt daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van planten.

### **4.2 Ongewervelde diersoorten**

Gezien de verspreidingsgegevens en het ontbreken van belangrijke ecologische randvoorwaarden, zoals voortplantingswater voor wettelijk beschermde libellen en waardplanten voor dagvlinders, worden in het plangebied geen wettelijk beschermde ongewervelde diersoorten verwacht. Om deze reden veroorzaakt de uitvoering van de plannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van ongewervelde diersoorten.

### **4.3 Vissen**

In het plangebied is oppervlaktewater aanwezig in de vorm van een relatief brede en ondiepe watergang. Op basis van verspreidingsgegevens (Biezenaar & Miedema 2011, Van Delft *et al.* 2011) is het niet uitgesloten dat binnen de bebouwde kom van Leeuwarden de middelzwaar beschermde Kleine modderkruiper voorkomt. De watergang in het plangebied is echter niet

geschikt voor deze en veel andere vissoorten, omdat deze watergang afgesloten is van andere wateren en in droge perioden grotendeels droog zal staan. Om deze redenen worden hier geen beschermde vissoorten verwacht en veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen.

#### **4.4 Amfibieën**

In de directe omgeving van het plangebied komt alleen een aantal licht beschermde amfibieënsoorten voor, zoals Gewone pad, Bruine kikker, Meerkikker en Kleine watersalamander (Biezenaar & Miedema 2011, Van Delft *et al.* 2011). Het veldbezoek wees uit dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van Meerkikker, Bastaardkikker en waarschijnlijk Bruine kikker en Gewone pad. Middelzwaar- of zwaar beschermde amfibieënsoorten worden hier niet verwacht, omdat de aanwezige biotopen niet voldoende overeenkomen met de habitateisen van dergelijke soorten.

Voor licht beschermde soorten geldt bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van het overtreden van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. De uitvoering van de plannen veroorzaakt daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van amfibieën.

De zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) gebiedt een zorgvuldige omgang met alle planten- en diersoorten, ook niet-beschermde soorten. In dit geval wordt de initiatiefnemer aangeraden om bij het dichtten van de watergang voldoende rekening te houden met de amfibieën daarin. Dit kan door de betreffende werkzaamheden uit te voeren in de voor amfibieën minst kwetsbare periode. Deze periode ligt tussen de voortplantings- en overwinteringsperiode en bestaat uit de maanden juli t/m november (afhankelijk van het weer). Door direct vooraf aan het aanbrengen van vulgrond met een open graafkorf de oever- en bodemvegetatie te verwijderen en op de kant te leggen, kunnen dieren vluchten.

#### **4.5 Reptielen**

Gezien de ligging binnen de bebouwde kom en de aard van de binnen het plangebied beschikbare biotopen, is het plangebied ongeschikt als leefgebied voor reptielen. De aanwezigheid van wettelijk beschermde reptielsoorten kan op basis hiervan worden uitgesloten. Om deze reden zijn conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van deze soortgroep niet aan de orde.

#### **4.6 Vogels**

##### Broedvogels algemeen

Gezien de aanwezigheid van bomen, struiken en een waterpartij kan ervan worden uitgegaan dat in het plangebied jaarlijks verscheidene vogels van stad en park tot broeden komen, zoals Merel, Roodborst, Houtduif, Ekster, Tjiftjaf en Waterhoen.

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.



Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Er dient dan tevens te worden voorkomen dat tijdens werkzaamheden in het broedseizoen alsnog broedgevallen ontstaan die kunnen worden verstoord. Dit is mogelijk door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan, door bijvoorbeeld snoeiafval niet dagenlang te laten liggen. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan ontstaat er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de versturende werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode van de betreffende soort(en).

#### Jaarrond beschermde nestplaatsen

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats bijvoorbeeld. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste lijst van soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen, die indicatief is en niet uitputtend.

Binnen en nabij het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen nesten aangetroffen van dergelijke vogelsoorten. Het is niet waarschijnlijk dat de beoogde herinrichting een belangrijke invloed heeft op de functionele leefomgeving van eventueel in de omgeving aanwezige nestplaatsen van vogelsoorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen.

#### Samenvattend

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen. Hierboven is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

### **4.7 Vleermuizen**

Er zijn volgens de verspreidingsgegevens acht verschillende vleermuissoorten in de gemeente Leeuwarden waargenomen. Deze zijn: Watervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Tweekleurige vleermuis, Rosse vleermuis, Meervleermuis en Gewone grootoorvleermuis (Biezenaar & Miedema 2011, Melis 2012). Een aantal van deze soorten kan ook het plangebied gebruiken als deel van hun leefgebied. Voor vleermuizen zijn drie elementen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit ervan. Deze zijn: verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Het plangebied kan ten aanzien van deze drie elementen van belang zijn voor verscheidene soorten.

#### Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen en (oude) bomen. Tijdens de winter verblijven zij onder andere in gebouwen, bomen, bunkers en kelders. In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. De meeste bomen zijn relatief jong en hebben geen holtes. In de zuidhoek van het plangebied staat een groep bomen, waarvan er een dood is en grote en kleinere gaten in de stam en de takken bevat. Deze boom is geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Verblijfplaatsen van Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis komen bijna niet in bomen voor, dus waarschijnlijk ook niet in de boom binnen het plangebied. Tweekleurige vleermuis is zeldzaam en eventuele verblijfplaatsen daarvan zijn meestal te vinden in gebouwen. In het nabijgelegen Rengerspark zijn verblijfplaatsen van Rosse vleermuis in bomen aanwezig. De betreffende boom in het plangebied staat echter niet binnen een bosachtig biotoop en is daardoor voor Rosse vleermuis minder geschikt. Dat geldt tevens voor Gewone grootoorvleermuis. Eventueel kan de boom verblijfplaatsen bieden voor Watervleermuis (waarvan in het Rengerspark verblijfplaatsen aanwezig zijn). Naar verwachting zal deze boom geen kraam- of winterverblijfplaatsen van deze soort bevatten, maar zouden wel zomerverblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn. De boom kan ook verblijfplaatsen bieden voor Ruige dwergvleermuis, maar dan naar verwachting alleen als zomerverblijfplaats en/of als balts- en paarverblijfplaats die deze soort in de nazomer en herfst kan gebruiken.

Bij de uitvoering van het herinrichtingsplan kunnen twee scenario's worden onderscheiden, namelijk zonder en met inbegrip van de kap van de dode boom.

#### *Geen bomenkap*

Volgens het herinrichtingsplan maakt deze dode boom deel uit van de bomengroep waar geen kapwerkzaamheden zullen plaatsvinden. Wanneer de boom gespaard wordt, kunnen eventueel aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen in die boom worden behouden. Er zijn dan tijdens en na de herinrichtingsfase echter extra maatregelen nodig die verstoring van eventueel aanwezige verblijfplaatsen kunnen voorkomen. Deze maatregelen zijn onder andere gericht op een voldoende beperking van lichtverstoring, bijvoorbeeld door een aangepaste straatverlichting. Tevens dient de boom te worden afgeschermd tegen andere vormen van verstoring, zoals vandalisme. De beoogde herinrichting veroorzaakt in dat geval geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen. Er wordt aangeraden om het opstellen en uitvoeren van mitigerende maatregelen te laten begeleiden door een deskundige op het gebied van vleermuizen.

De initiatiefnemer dient een afweging maken of het haalbaar is om de boom en de eventueel daarin aanwezige verblijfplaatsen te behouden, ondanks dat deze boom binnen een speelveld van een kinderrijke buurt staat.

#### *Bomenkap*

Het is aannemelijk dat te zijner tijd deze dode boom structureel zal verzwakken en omwille van de openbare veiligheid zal worden gekapt. Bovendien kan de initiatiefnemer bij de start van de uitvoering reeds besluiten om af te zien van ingrijpende inspanningen om de boom te behouden (zie hierboven). Bij het kappen van deze boom kan een conflict ontstaan met de Flora- en faunawet ten aanzien van eventueel aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen.

Het is niet mogelijk om zonder nader veldonderzoek te bepalen of de dode boom holtes bevat die door vleermuizen worden gebruikt en om welke soort(en) en aantallen het dan zou gaan. Daardoor kan nog niet worden vastgesteld of bij het kappen van de boom een conflict met de Flora- en faunawet optreedt ten aanzien van een of meer vleermuissoorten. Bij negatieve effecten op verblijfplaatsen dient vooraf aan de versturende ingreep een ontheffing te zijn verleend volgens artikel 75C Flora- en faunawet. Bovendien zijn soortspecifieke mitigerende

en/of compenserende maatregelen nodig om negatieve effecten ten aanzien van de betreffende vleermuizen zo goed mogelijk te beperken.

Wanneer de dode boom wordt gekapt, wordt de initiatiefnemer om bovenstaande redenen geadviseerd om tijdig te onderzoeken of en van welke vleermuissoorten de dode boom verblijfplaatsen van vleermuizen bevat. De eerste stap daarin is een visuele inspectie van elke holte van deze boom, waaruit zal blijken of holtes in gebruik zijn (geweest). Er wordt daarbij onder andere gebruik gemaakt van een endoscoop en dit onderzoek kan bijvoorbeeld in het najaar van 2013 worden uitgevoerd. Een tweede onderzoek dat tot ca. oktober 2013 nog mogelijk is, is nachtelijk veldonderzoek met batdetectoren, waarmee aanwezige soorten en het gedrag van deze dieren kunnen worden onderscheiden. Met dit onderzoek kunnen eventuele baltsplaatsen worden aangetoond. Veldonderzoek aan zomerverblijfplaatsen kan pas in mei/juni van 2014 voor het eerst worden uitgevoerd, doordat gedurende de wintermaanden vleermuizen niet actief zijn.

Wanneer het najaarsonderzoek in 2013 en het zomeronderzoek in 2014 worden uitgevoerd, kan het in juni 2014 duidelijk zijn of en welke verblijfplaatsen van vleermuizen in de dode boom aanwezig zijn en welke eventuele vervolgstappen nodig zijn (zoals een ontheffingsaanvraag). Het voorgestelde veldonderzoek voldoet aan de kwaliteitscriteria van het Vleermuisprotocol, waardoor de resultaten geschikt zijn voor een eventuele ontheffingsaanvraag die bijvoorbeeld in juni 2014 kan worden ingediend. De procedure van een ontheffingsaanvraag neemt ca. 16 weken in beslag.

#### Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaatsen en foerageergebied maken de meeste vleermuizen om zich te oriënteren gebruik van vaste vliegroutes langs lijnvormige structuren, zoals lanen, boomsingels en (oever van) sloten en andere waterpartijen. Mogelijk zijn binnen en nabij het plangebied vliegroutes aanwezig die deel uitmaken van een netwerk van routes in dit deel van de stad.

De beoogde werkzaamheden kunnen invloed hebben op eventuele vliegroutes, maar het is niet te verwachten dat deze invloed groot zal kunnen zijn. Dit komt door de aanwezigheid van vele geleidende structuren nabij het plangebied die alternatieve routes mogelijk maken. De beoogde inrichting brengt hier echter geen noemenswaardige verandering in, zodat ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen geen conflict ontstaat met de Flora- en faunawet.

#### Foerageergebied

Binnen het plangebied kan een aantal van de genoemde soorten geschikt foerageergebied vinden, zoals Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger. Dit zijn soorten die vaak foeragerend in stedelijke omgeving worden aangetroffen.

De herinrichtingsplannen zullen niet tot gevolg hebben dat de kwaliteit en kwantiteit van het foerageergebied van vleermuizen in dit deel van de stad negatief worden beïnvloed. Om deze reden veroorzaakt de uitvoering van de plannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen.

### Samenvattend

- Wanneer de dode boom in het zuidelijke deel van het plangebied niet wordt gekapt, zijn mitigerende maatregelen nodig die verstoring van eventueel aanwezige verblijfplaatsen in die boom voorkomen.
- Wanneer deze dode boom wordt gekapt, is nader onderzoek nodig naar de mogelijke aanwezigheid van verblijfplaatsen in de holtes van deze boom. Aan de hand daarvan kan worden bepaald of de kap van deze boom een conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen.
- De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen.

### **4.8 Overige beschermde zoogdiersoorten**

In de omgeving komen zoogdiersoorten voor waarop verschillende beschermingsregimes van toepassing zijn (Biezenaar & Miedema 2011, Melis 2012). Hieronder is per beschermingsregime besproken welke zoogdiersoorten gebruik kunnen maken van het plangebied.

#### Licht beschermde zoogdiersoorten

Binnen het plangebied komen waarschijnlijk enkele licht beschermde zoogdiersoorten voor, zoals Egel, Mol en verschillende (spits)muisensoorten. Voor licht beschermde soorten geldt bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling van het overtreden van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. De uitvoering van de plannen veroorzaakt daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van deze licht beschermde zoogdieren.

#### Middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied komen de middelzwaar beschermde Steenmarter en de zwaar beschermde Waterspitsmuis en Noordse Woelmuis voor. Voor de genoemde zwaar beschermde soorten is het plangebied ongeschikt door het ontbreken van geschikte biotopen.

De middelzwaar beschermde Steenmarter heeft zijn verspreidingsgebied de afgelopen tientallen jaren flink uitgebreid en schuwt daarbij menselijke omgeving niet. Het is niet op voorhand uit te sluiten dat het plangebied deel uitmaakt van het leefgebied van deze soort. Door de uitvoering van de plannen wordt geen (noemenswaardige) afname van de kwaliteit en kwantiteit van het leefgebied van de Steenmarter verwacht. Om deze reden veroorzaakt de uitvoering van de plannen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van deze soort.

### Samenvattend

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van overige zoogdiersoorten.

## 5. Conclusies

De conclusies van deze ecologische beoordeling zijn als volgt:

### **Gebiedsbescherming**

- De beoogde inrichting veroorzaakt geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet, Ecologische Hoofdstructuur en overige vormen van gebiedsbescherming met betrekking tot natuurwaarden).

### **Soortbescherming**

- De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits verstoring van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten wordt voorkomen. Hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan, is beschreven in § 4.6.
- Indien de dode boom in het zuiden van het plangebied wordt gekapt, is aanvullend veldonderzoek nodig om te bepalen of de beoogde herinrichting een conflict veroorzaakt met de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen (§ 4.7). Wordt deze boom niet gekapt, dan dienen in het herinrichtingsplan maatregelen te worden opgenomen die verstoring van eventueel aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen in die boom voorkomen (§ 4.7).
- De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van overige soorten.

## 6. Literatuur

Biezenaar, P., H. Miedema 2011. Ecologische Basiskaart gemeente Leeuwarden. A&W-rapport 1466. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.

Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. Brachytron, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.

Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, [www.naturalis.nl/eis](http://www.naturalis.nl/eis).

Delft, J. van, A. de Bruin & P. Frigge 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON 42, jaargang 13 nummer 4; 105-119. RAVON, Nijmegen.

EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden / De Vlinderstichting, Wageningen / Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.

Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). – EIS - Nederland, [www.naturalis.nl/eis](http://www.naturalis.nl/eis)

Melis, J. 2012. Werkatlas Zoogdieren van Friesland. Januari 2012. Zoogdieratlas Friesland.

Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004. De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Timmermans, G., R. Lipmann, M. Melchers & H. Holsteijn 2004. De Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758). – EIS - Nederland, [www.naturalis.nl/eis](http://www.naturalis.nl/eis).

### Geraadpleegde internetsites

[www.fryslan.nl](http://www.fryslan.nl)

[www.rijksoverheid.nl](http://www.rijksoverheid.nl)

## **Bijlage 2: Vervolgonderzoek ecologie (inspectie boom)**

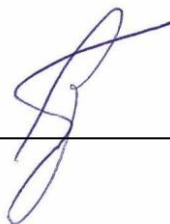




# Inspectie van een boom i.v.m. vleermuizen in het Sint Bonifatiuspark te Leeuwarden

<b>Opdrachtgever</b>	Slokker Vastgoed, Postbus 55, 1270 AB Huizen.
<b>Referentie</b>	Biezenaar, P. 2013. Inspectie van een boom i.v.m. vleermuizen in het Sint Bonifatiuspark te Leeuwarden. A&W-notitie 2043 lwr/5/vervolg. Altenburg & Wymenga bv, Feanwâlden.
<b>Projectcode</b>	2043 lwr/5/vervolg
<b>Status</b>	Definitief
<b>Datum</b>	4 oktober 2013
<b>Projectleider</b>	P. Biezenaar
<b>Autorisatie</b>	R. Strijkstra

---



## Inhoud

1. Inleiding
2. Vleermuisonderzoek
3. Resultaten
4. Advies
5. Literatuur



### **Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv**

Suderwei 2

Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden

tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740

email [info@altwym.nl](mailto:info@altwym.nl)

website: [www.altwym.nl](http://www.altwym.nl)



## **1. Inleiding**

In opdracht van de gemeente Leeuwarden is het Sint Bonifatiuspark te Leeuwarden door Altenburg & Wymenga (A&W) op 4 september 2013 onderzocht in het kader van de vigerende wet- en regelgeving betreffende beschermde natuurwaarden. Dit ecologisch onderzoek betrof een quickscan (Biezenaar 2013). Volgens de resultaten van die quickscan bleek vervolgonderzoek nodig, omdat binnen het plangebied een dode boom met holtes is aangetroffen, die mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen bevat. Bij negatieve effecten ten aanzien van verblijfplaatsen van Vleermuizen kan sprake zijn van een conflict met de Flora- en faunawet.

Kort na de quickscan heeft A&W in opdracht van Slokker Vastgoed (Huizen) een inspectie van de betreffende boom uitgevoerd. Het doel daarvan was te bepalen of de aangetroffen boomholtes geschikt zijn als verblijfplaats(en) van vleermuizen en of er sporen aanwezig waren van recent gebruik van die holtes door vleermuizen. De resultaten van de inspectie zijn opgenomen in deze notitie. Aan de hand daarvan is een advies opgesteld hoe volgens de toepassing van de Flora- en faunawet dient te worden gehandeld ten aanzien van de betreffende (mogelijk aanwezige) verblijfplaatsen.

## **2. Vleermuisonderzoek**

Voor een zorgvuldige uitvoering van vleermuisonderzoek is het Vleermuisprotocol opgesteld. Dit protocol is het product van een samenwerkingsproject van het Netwerk Groene Bureaus, het ministerie van EZ, de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdierverseniging Nederland. Het Vleermuisprotocol fungeert voor het ministerie als toetsingskader bij het doorlopen van Flora- en faunawetprocedures ten aanzien van vleermuizen. Het toepassen van het protocol heeft tot doel, dat een grote mate van zekerheid wordt verkregen dat het ministerie geen aanvullend inventarisatieonderzoek verlangt en dat een veldonderzoek stand houdt in een eventuele juridische procedure. Om deze reden wordt door Altenburg & Wymenga vleermuisonderzoek in de regel volgens het Vleermuisprotocol uitgevoerd.

Het vervolgonderzoek dat in deze notitie is beschreven, vond plaats op 25 september 2013 en bestond uit een visuele inspectie van de betreffende boom en de holtes daarin. Er is daarbij gebruik gemaakt van een ladder, lamp en endoscoop. De holtes zijn geïnspecteerd op aanwezigheid van vleermuizen. De bodem van de holtes is onderzocht op sporen die kunnen duiden op aanwezigheid van vleermuizen. Gezien het late tijdstip in het jaar was het niet mogelijk om vleermuisonderzoek aan (mogelijke) verblijfplaatsen uit te voeren, dat overeenkomt met de kwaliteitseisen in het Vleermuisprotocol.

## **3. Resultaten**

De betreffende boom is een Esdoorn in de zuidhoek van het plangebied. De boom staat op ca. 15 m vanaf het hekwerk langs de Valkstraat en enige meters buiten de boomgroep die in de uiterste zuidhoek van het plangebied staat. De boom is dood, maar langs de onderzijden van de stam groeien uitlopers, waaruit blijkt dat delen van het wortelstelsel nog leven. De stamomtrek bedraagt 276 cm (op 130 cm hoogte). De stam bevat verscheidene holtes, de laagste op 210 cm hoogte. Er zijn geen openingen in de stam die hoger zitten dan de eerste dikke zijtak op ca. 4 m hoogte. De aangetroffen holtes zijn inwendig met elkaar verbonden. De grootste holte is opwaarts gericht, waardoor hier sprake is van een (zeer) geschikte verblijfplaats voor vleermuizen.

Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen, zoals uitwerpselen op de bodem van de holtes. Mogelijk hangt dit samen met de aanwezigheid van tientallen Pissebedden, die zich voeden met organisch materiaal, dus waarschijnlijk ook met uitwerpselen van vleermuizen. Met de endoscoop is aangetoond dat ten tijde van deze inspectie geen vleermuizen aanwezig waren binnen de onderzochte boomholtes.

Op grond van deze waarnemingen kan het volgende worden geconstateerd:

- De aangetroffen boomholtes zijn (zeer) geschikt als verblijfplaats(en) voor vleermuizen.
- Ten tijde van deze inspectie maakten geen vleermuizen gebruik van deze holte(s).
- Deze inspectie beantwoordde niet aan de kwaliteitseisen die het Vleermuisprotocol stelt ten aanzien van veldonderzoek aan verblijfplaatsen van vleermuizen.
- Het is ondanks de inspectie op 25 september 2013 niet uit te sluiten dat de boomholtes door vleermuizen in het najaar worden gebruikt als tijdelijke verblijfplaatsen (bijvoorbeeld als bals- / paarplaatsen van Ruige dwergvleermuis).
- Het is niet uit te sluiten dat in andere perioden van het jaar (voorjaar en zomer) vleermuizen deze holte(s) gebruiken als verblijfplaatsen. Wanneer dat het geval zou zijn, zouden de sporen daarvan in september reeds zijn verdwenen.
- Er bestaat een (kleine) kans dat de boomholtes dienst doen als winterverblijfplaats(en) van vleermuizen.

#### **4. Advies**

##### Bescherming

Nederlandse vleermuissoorten zijn zwaar beschermd volgens de Flora- en faunawet (opgenomen in bijlage IV Habitatrichtlijn en in tabel 3 Flora- en faunawet). Bovendien zijn enkele daarvan opgenomen in de lijst van bedreigde soorten in Nederland (Rode Lijst). De bescherming van vleermuizen is gericht op het behoud van verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes.

In de onderhavige situatie moet ervan worden uitgegaan dat hier sprake is van een of meer potentiële verblijfplaatsen in een dode boom. Indien vleermuizen van deze boom gebruikmaken en de boom zou worden gekapt, is sprake van een conflict met artikel 11 Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarom dient voorafgaand aan versturende activiteiten aanvullend vleermuisonderzoek te worden uitgevoerd om te bepalen of hier sprake van is. Dat onderzoek moet voldoen aan de kwaliteitseisen van het Vleermuisprotocol.

Wanneer de boom wordt behouden, dienen in het herinrichtingsplan van het Sint Bonifatiuspark maatregelen te zijn opgenomen die gericht zijn op het behoud van de (potentiële) verblijfplaatsen van vleermuizen. Er is dan geen vleermuisonderzoek nodig. Deze maatregelen zijn als volgt:

-De boom wordt tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie afgeschermd waardoor geen kans is op beschadiging van de boom. In verband met de openbare veiligheid kunnen eventueel de takken tot aan de splitsing van de stam worden verwijderd. Dit heeft geen gevolgen voor de functie van de (mogelijke) verblijfplaats. De afscherming kan worden gerealiseerd middels hekwerk. Tijdens de werkzaamheden kan gekozen worden voor standaard bouwhekken met een hoogte van 2,05 m. Rekening houdend met de uitvliegroute van vleermuizen dienen deze op tenminste 4 m van de holten te worden geplaatst. In de toekomstige situatie kan

gekozen worden voor een afscherming die passeerbaar is voor vleermuizen en daarmee op kortere afstand van de boom kan worden geplaatst.

-In verband met de gevoeligheid van vleermuizen voor lichtverstoring vindt geen extra lichtuitstraling plaats op de boom. Middels rekening te houden met de plaatsing en keuze van lichtbronnen en armaturen kan aan deze voorwaarde worden voldaan. In de periode november tot half maart zijn vleermuizen in winterrust. In deze periode worden geen effecten verwacht onder invloed van lichtuitstraling op de boom.

#### Vervolgonderzoek

Omdat nog niet voldoende duidelijk is of en welke vleermuissoorten van deze boom gebruikmaken, is een vervolgonderzoek nodig. Het grootste deel daarvan vindt plaats tijdens de actieve periode van vleermuizen (van mei tot en met september). Daarmee kan worden aangetoond of vleermuizen de boom gebruiken tijdens de kraam- en de zomerperiode en/of als balts- en paarplaats in het najaar. Dat vleermuisonderzoek bestaat uit een aantal nachtelijke veldbezoeken en het gebruik van een batdetector. Daarnaast is tijdens de winterperiode onderzoek met een endoscoop nodig, waarmee kan worden aangetoond of de boom in gebruik is als winterverblijfplaats. Het veldonderzoek dient te worden uitgevoerd volgens de kwaliteitscriteria in het Vleermuisprotocol.

Wanneer de boom zou worden gekapt zonder te onderzoeken of vleermuizen de holtes daarin gebruiken, wordt niet voldaan aan de voorwaarde van zorgvuldig handelen en zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet).

Wanneer uit het vervolgonderzoek blijkt dat er gedurende het gehele jaar geen vleermuizen gebruikmaken van deze boom, is hier geen sprake van vleermuisverblijfplaatsen. De boom kan dan worden gekapt zonder daardoor een conflict met de Flora- en faunawet te veroorzaken ten aanzien van vleermuizen.

Wanneer uit het vervolgonderzoek blijkt dat in de boom verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, mag de boom niet worden gekapt zonder ontheffing volgens artikel 75C Flora- en faunawet. Een dergelijke ontheffing kan worden aangevraagd vanaf het moment dat de resultaten van het vleermuisonderzoek bekend zijn. De procedure voor een ontheffingsaanvraag vraagt ca. 16 weken na het indienen van de aanvraag. Dienst Regelingen zal voorwaarden aan de ontheffing verbinden, waarvan een deel betrekking heeft op het streven om negatieve effecten ten aanzien van vleermuizen zo veel mogelijk te beperken. Dit zijn mitigerende (zoals een geschikte keuze van de werkperiode) en compenserende maatregelen (zoals het ophangen van vleermuiskasten in naburige bomen).

Voor het ecologische advies betreffende overige natuurwaarden, wordt verwezen naar de rapportage van de quickscan (Biezenaar 2013).

## **5. Literatuur**

- Biezenaar, P. 2013. Ecologische beoordeling herinrichting Sint Bonifatiuspark te Leeuwarden. A&W-notitie 2043 lwr/5. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.



## **Bijlage 3: Vaststellingsbesluit**





**Vaststelling bestemmingsplan Leeuwarden - Sint  
Bonifatiuspark tussen Bonnehosstraat en Valkstraat**

-----  
Kenmerk 389813dp

Aan de gemeenteraad.

Inleiding

Het bestemmingsplan "Leeuwarden - Sint Bonifatiuspark tussen Bonnehosstraat en Valkstraat" heeft betrekking op de deelgebieden 1 en 2 van het Sint Bonifatiuspark te Leeuwarden. In het verleden heeft in deelgebied 1 de zuidvleugel van het Sint Bonifatiusziekenhuis gestaan. In deelgebied 2 is geen bebouwing aanwezig, met uitzondering van een nutsgebouw, direct grenzend aan de Valkstraat.

Globaal gezien bevindt zich het plangebied tussen de Bonnehosstraat, de Valkstraat en de Gertrudisstraat te Leeuwarden.

De voorziene vierkante meters groen, zoals opgenomen in de uitwerkingsbevoegdheid in het bestemmingsplan "Leeuwarden - Sint Bonifatiuspark e.o." kunnen niet geheel binnen de grenzen van deelgebied 1 en 2 worden gerealiseerd. Om deze reden kan geen gebruik worden gemaakt van de uitwerkingsbevoegdheid en is er een bestemmingsplan opgesteld.

Planuitgangspunten

Het bestemmingsplan maakt de bouw mogelijk van grondgebonden vrijstaande woningen, geschakelde woningen dan wel twee-onder-één-kap woningen aan de Bonnehosstraat en twee-onder-één-kap woningen en aaneengesloten woningen aan de nog aan te leggen Walburgastraat. Aan de Gertrudisstraat kunnen aaneengesloten woningen dan wel twee-onder-één-kap woningen worden gebouwd. In totaal worden maximaal 38 woningen mogelijk gemaakt. Ook maakt het plan mogelijk dat er woonstraten kunnen worden aangelegd. Daarnaast voorziet het plan in groenvoorzieningen, waarbinnen ook een speelvoorziening is geprojecteerd.

Overleg

In het bestemmingsplan "Leeuwarden - Sint Bonifatiuspark e.o." is een uitwerkingsbevoegdheid opgenomen waar alle overlegpartijen kennis van hebben genomen in het kader van de procedure van voornoemd bestemmingsplan. Gezien de kleine afwijking met betrekking tot het aspect groen is besloten geen vooroverleg te voeren, maar het ontwerpbestemmingsplan direct aan de overlegpartners aan te bieden voor een eventuele reactie.



### Inspraak

In het kader van de uitvoeringsmaatregelen Wet ruimtelijke ordening heeft de gemeenteraad op 23 maart 2009, voor het onderdeel inspraak, het volgende besloten. Alleen wanneer de omvang van het plangebied of het maatschappelijk belang van de inhoud daar aanleiding toe geeft, wordt er gelegenheid geboden tot inspraak op een voorontwerpbestemmingsplan.

De omvang van het plangebied is beperkt zodat dit geen aanleiding geeft tot het bieden van inspraak. Tevens is in het bestemmingsplan "Leeuwarden - Sint Bonifatiuspark e.o." voor het plangebied (deelgebied 1 en 2) de bestemming 'Wonen - Uit te werken 1' opgenomen. In het kader van deze procedure zijn geen zienswijzen ontvangen met betrekking tot dit deel van het bestemmingsplan. Ook zijn er geen andere signalen waaruit blijkt dat er aanleiding is tot het houden van een inspraakronde. Om deze reden is dan ook besloten geen inspraakronde te houden. Uiteraard geldt wel de mogelijkheid tot het naar voren brengen van een zienswijze conform de Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure (UOV).

### Crisis- en herstelwet

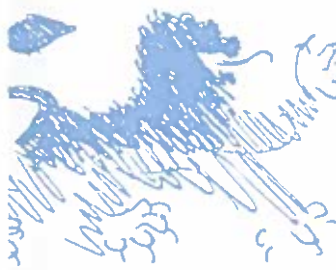
De Crisis- en herstelwet beoogt een versnelling in de ontwikkeling en verwezenlijking van ruimtelijke projecten te bewerkstelligen, teneinde bij te dragen aan de bestrijding van de economische crisis. Hiervoor zijn wijzigingen in de ruimtelijke procedures (bijvoorbeeld het bestemmingsplan) van toepassing verklaard op verschillende soorten projecten. Zo zijn bijvoorbeeld de behandelingstermijnen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verkort en is het belanghebbende begrip aangepast. De projecten waarvoor dit geldt zijn opgenomen in bijlage I en II van de Crisis- en herstelwet.

In bijlage I van de Crisis- en herstelwet is als categorie van gevallen onder andere genoemd de 'ontwikkeling en verwezenlijking van werken en gebieden krachtens afdeling 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening ten behoeve van de bouw van meer dan 11 woningen in een aaneengesloten gebied of de herstructurering van woon- en werkgebieden'. Voorliggend bestemmingsplan past binnen deze categorie.

Wij stellen u voor te besluiten dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is voor dit bestemmingsplan.

### Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft met ingang van 31 oktober 2013 gedurende een periode van zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn geen zienswijzen ontvangen. Het bestemmingsplan kan dan ook worden vastgesteld.



Exploitatieplan

Door middel van de grondexploitatieregeling in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten. Hierbij valt te denken aan kosten voor het bouw- en woonrijp maken en kosten voor het bestemmingsplan. Daarnaast hebben gemeenten sturingsmogelijkheden, omdat in het geval van grondexploitatie door derden diverse eisen en regels gesteld kunnen worden.

Met de ontwikkelaar is een exploitatieovereenkomst gesloten. Hiermee zijn de kosten anderszins verzekerd en hoeft er geen exploitatieplan opgesteld te worden. De kosten voor het bestemmingsplan worden gedekt door de leges.

Vaststelling

Gelet op hetgeen hiervoor is vermeld, stellen wij u voor het bestemmingsplan vast te stellen.

Leeuwarden, 7 januari 2014

Burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester,

secretaris



Blad 4

Nummer 1081

DE RAAD DER GEMEENTE LEEUWARDEN;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 januari 2014 (kenmerk 389813);

BESLUIT:

1. Het bestemmingsplan "Leeuwarden - Sint Bonifatiuspark tussen Bonnehosstraat en Valkstraat" met nummer NL.IMRO.0080.03015BP00-VG01 vast te stellen;
2. af te zien van het vaststellen van een exploitatieplan;
3. de Crisis- en herstelwet van toepassing te verklaren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 29 januari 2014.

voorzitter,

griffier.



## **Bijlage 4: Publicatietekst**



## **Vastgesteld bestemmingsplan Leeuwarden – Sint Bonifatiuspark tussen Bonnehosstraat en Valkstraat**

**Van 13 februari 2014 tot en met 27 maart 2014 ligt het vastgestelde bestemmingsplan Leeuwarden – Sint Bonifatiuspark tussen Bonnehosstraat en Valkstraat met bijbehorende stukken ter inzage.**

### **Plangebied**

Globaal gezien bevindt zich het plangebied tussen de Bonnehosstraat, de Valkstraat en de Gertrudisstraat te Leeuwarden.

### **Ontwikkeling**

Het bestemmingsplan maakt de bouw mogelijk van vrijstaande dan wel geschakelde grondgebonden eengezinswoningen, twee-onder-één-kap woningen en aaneengesloten woningen.

### **Inzage**

Het vastgestelde bestemmingsplan met bijbehorende stukken kunt u inzien:

- in het Stads kantoor, Oldehoofsterkerkhof 2, Leeuwarden (op werkdagen van 8.30 tot 17.00 uur en op donderdag tot 19.30 uur). Hier kunt u ook vragen stellen over het plan en de procedure.
- via de websites:
  - [www.leeuwarden.nl/ruimtelijke-plannen](http://www.leeuwarden.nl/ruimtelijke-plannen)
  - [www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/bestemmingsplannen?planid=NL.IMRO.0080.03015BP00-VG01](http://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/bestemmingsplannen?planid=NL.IMRO.0080.03015BP00-VG01)

### **Beroep**

Bent u het niet eens met dit vastgestelde bestemmingsplan? Dan kunt u beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. U kunt alleen beroep instellen:

- van 14 februari 2014 tot en met 27 maart 2014
- als u belanghebbende bent en een zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan hebt ingediend
- als u belanghebbende bent en aantoont dat u redelijkerwijs niet in staat bent geweest tijdig zienswijzen bij de gemeenteraad in te dienen.

### **Voorlopige voorziening**

Hebt u beroep ingesteld, dan kunt u tijdens de beroepstermijn een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Dit kan alleen in spoedeisende zaken.

Het besluit tot vaststelling treedt de dag na afloop van de beroepstermijn in werking. Als binnen de beroepstermijn een verzoek om voorlopige voorziening is ingediend, treedt het besluit tot vaststelling niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

### **Crisis- en herstelwet**

Op het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Deze afdeling beperkt het beroepsrecht en stelt striktere eisen aan het beroepschrift. Dit brengt onder meer met zich mee dat alle beroepsgronden in het beroepschrift dienen te worden opgenomen en deze na afloop van de beroepstermijn niet meer kunnen worden aangevuld.